

kom til Overlægens Erklæring, udtalte han, at den foreliggende Bygning betingelsesvis vilde kunne omdannes til Plejeanstalt, idet det maatte være Forudsætningen, at det blev Sundhedskollegiet, der kom til at træffe den nærmere Ordning af Forholdet og derved ydede den fornødne Sikkerhed for Forsvarligheden af den hele Foranstaltning. Denne Forudsætning indtraf imidlertid ikke. Efter at Kollegiet havde ytret, at da der her ikke var Tale om en Amsanstalt, men om en Anstalt, der ejedes af forskellige Sognekommuner, maatte de Betænelighe-, som Kollegiet tidligere stadigt havde udtalt med Hensyn til Ydelsen af Statstilskud til sindssyges Behandling paa kommunale Anstalter, her gøre sig gældende med forøget Vægt, udtalte det yderligere, at der, saafremt Ministeriet desuagtet fastholdt Planen, i alt Fald maatte stilles visse Betingelser for den planlagte Omdannelse. Derefter har Kollegiet ikke været raadspurgt eller haft Lejlighed til at yde sin Hjælp. Under 22. December 1902 meddelte Justitsministeriet Kollegiet, at Anstalten var tagen i Brug, Vedtægter og Instruks approberede samt Sogneraadets Valg af Læge stadfæstet, uden at Kollegiet havde været taget med paa Raad eller erfaret, om de angivne Betingelser vare fyldstgjorte.

Naar Kollegiet derfor har udtalt, at det i denne — og den følgende — Sag ikke er raadspurgt, har det ikke været Kollegiets Mening dermed at sige, at det overhovedet ikke var blevet gjort bekendt med Ministeriets Plan, men at denne er bragt til Udførelse uden Kollegiets Medvirkning.

Endnu skal oplyses, at Justitsministeriet i 1904 har tilladt Anstalten paa Raamosegaard at forøge Antallet af Patienter med 10, uden at Kollegiet har været adspurgt med Hensyn til denne Udvidelse. Først efter at den er iværksat, har Kollegiet modtaget Meddelelse derom.

Førend der endnu kunde foreligge tilstrækkelige Erfaringer om Udfaldet af det paa Raamosegaard anstillede Forsøg, fortsatte Justitsministeren ad samme Vej ved at erhverve den forskellige Kommuner i Randers Amt tilhørende Dalstrup Fattiggaard i Villersø Sogn til Plejeanstalt for sindssyge Patienter — denne Gang endog uden at give Kollegiet nogen som helst Meddelelse om Planen eller raadspørge det om noget som helst. Overenskomsten med de paagældende Sogneraad blev truffet, Vedtægt, Instruks og Spisereglement approberet og Lægens Valg stadfæstet, uden at Kollegiet har haft mindste Kundskab derom, før det meddeltes „til behagelig Efterretning“. Ogsaa for denne Anstalts Vedkommende er der uden Sundhedskollegiets Vidende og Villie sket en Udvidelse med 20 Pladser.

I den ovenfor nævnte Kommissions Betænkning indstilledes det med omhyggelige Beregninger som Grundlag, at der straks (1898) tilvejebragtes 300 nye Pladser paa Statens Anstalter og derefter 50 nye Pladser for hvert løbende Aar (300 hvert sjette Aar). — Først efter at Sundhedskollegiet gentagne Gange, senest ved Henvendelse til Justitsministeriet af 30. Januar 1903, indtrængende havde anbefalet at fremme de tidligere indledede Forhandlinger om Afhjælpning af den tiltagende Mangel paa Plads for Landets sindssyge, fremkom de endelige Planer om en Udvidelse af Viborg Anstalten. Ved denne Udvidelse er Ministeriet i alt væsentlig gaaet udenom Kollegiet. Udarbejdelsen af Planerne er foretaget uden Kollegiets Medvirkning, og de bleve først forelagde Kollegiet paa et Tidspunkt, da der ikke længere kunde blive Tale om at øve nogen medbestemmende Indflydelse. Sagen blev oversendt Kollegiet med den Tilføjelse, at man forventede at modtage dets Svar i Løbet af 3 Uger. Da Planerne ikke, saaledes som det plejer at være Tilfældet, vare fremsatte af Anstaltens Direktion, og da Sagen end ikke indeholdt nogen Udtalelse fra denne, sikrede Kollegiet sig ved en Henvendelse til Direktionen, at denne i alt Fald i det væsentlige godkendte Projektet. Men i øvrigt mente Sundhedskollegiet ikke at burde standse eller forhale Iværksættelsen af en Foranstaltning, som dog endelig aabnede Udsigt til en hurtig Afhjælpning af den trykkende Pladsnød, og Kollegiet indskrænkede sig derfor til at udtale, at det, som Sagen forelaa, ikke fandt Anledning til at fremsætte nogen Bemærkning til den forelagte Plan, idet det dog tilføjedes, at det, hvor Talen var om et saa stort Byggeforetagende vilde have været ønskeligt, om der var givet Kollegiet Tid og Lejlighed til at forhandle med Anstaltens Overlæge og gennemgaa Planerne med ham.

Efter den uregelrette Maade, paa hvilken denne Sag saaledes er fremmet, kan Kollegiet ikke have noget Ansvar for Udfaldet. De forelagte Planer gav Grund til alvorlige Betæneligheder. Adskillige af de Krav, Direktionen under Forberedelsen af Lovforslaget om Anstaltens Udvidelse havde fremført for Ministeriet, havde den maattet renoncere paa, fordi den til Udvidelsen bevilgede Sum nødvendiggjorde Ind-